

3. Бутирський Д. Заставні кредитори у процедурі банкрутства / Д. Бутирський // Санація та банкрутство. — 2006. — № 4. — С. 79–81.

УДК 347.777 (043.2)

Магльована І. І., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Горбатюк Я. В., асистент

ЩОДО ПОНЯТТЯ НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

В праві різних країн відсутнє однакове розуміння антиконкурентних дій, а правове регулювання питань у сфері порушення недобросовісної конкуренції ґрунтується на необхідності охорони внутрішньої економічної стабільності держави.

Проблеми захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції є недостатньо дослідженими у вітчизняній економічній та правовій науці. В наявних навчальних посібниках і монографічних виданнях ці питання розглядаються лише фрагментарно. Тому необхідним є встановлення єдиного підходу до розуміння поняття недобросовісної конкуренції.

Вперше поняття «недобросовісна конкуренція» з'явилося у Франції в середині ХІХ століття. Ним стали оперувати суди з метою захисту інтересів підприємців, що вели конкурентну боротьбу на ринку і потерпали від недобросовісних дій конкурентів [1, с. 155].

На сьогодні визначення недобросовісної конкуренції у правовій літературі звичайно наводиться за текстом Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року (із наступними змінами), що являє собою міжнародну угоду, учасницями якої є більш ніж сто держав світу (у тому числі і Україна). Як законодавство, так і практика, визначаючи поняття недобросовісної конкуренції, розуміють під нею таку конкуренцію, яка «суперечить приватним звичаям у сфері промисловості і торгівлі» (стаття 10-bis Паризької конвенції). Закріплюючи таке загальне визначення акту недобросовісної конкуренції і зобов'язуючи забезпечити ефективний захист від недобросовісної конкуренції, Паризька конвенція тим самим передбачає, що кожна держава-член конвенції, виходячи із цього визначення і своїх національних особливостей, самостійно визначить, що слід розуміти під недобросовісною конкуренцією [2, с. 37].

Це визначення уточнюється і конкретизується у національних законодавчих актах різних країн, наприклад, в країнах германської системи права, з точки зору загальних засад цивільного права, таких як «добросовісність», «розумність», «звичаї ділового обороту», «добрі звичаї».

Поняття недобросовісної конкуренції з'явилося в Україні в результаті розвитку ринкової економіки та ґрунтувалося на дослідженнях законодавства і практики багатьох держав, у яких поняття недобросовісної конкуренції відоме з 19-го століття.

В науковій літературі існують різні визначення поняття «недобросовісна конкуренція» та її окремих видів. Так, Безух О. В. пропонує визначати недобросовісну конкуренцію як антиконкурентні дії суб'єктів господарювання чи бездіяльність, пов'язані з порушенням чинного законодавства, торгових правил та звичок, прав на інтелектуальні продукти, вимог добропорядності і справедливості шляхом вчинків, здатних викликати змішування відносно підприємства, продукції або діяльності конкурента, ввести громадськість в оману, дискредитувати конкурента. Шуміло І. А. розглядає недобросовісну конкуренцію як протиправну діяльність суб'єктів господарювання, що, шляхом введення в оману споживачів чи інших суб'єктів господарювання, спрямована на заміну в межах одного товарного ринку власним товаром чи послугою аналогічних товарів чи послуг конкурента, котрі користуються сталим попитом [2, с. 38].

Дані визначення охоплюють лише частину порушень, які можна віднести до недобросовісної конкуренції.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» недобросовісною конкуренцією є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності [3].

У ст. 32 Господарського кодексу України поняття недобросовісної конкуренції визначено як будь-які дії у конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності [4]. Отже, з метою ефективного правозастосування, законодавцеві необхідно привести термінологію Господарського кодексу України у відповідність із новою редакцією (від 18 грудня 2008 р.) Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Сукупний аналіз нормативно-правових актів, в яких міститься загальне визначення поняття «недобросовісна конкуренція» свідчить про те, що будь-яка поведінка і метод конкурентної боротьби можуть бути визнані недобросовісною конкуренцією за наявності двох умов:

1) якщо такі дії мають місце у відносинах між конкуруючими у даний момент суб'єктами господарювання, тобто потрібен факт наявності конкуренції між суб'єктами господарювання;

2) якщо вони суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності.

Таким чином, при визначенні поняття недобросовісної конкуренції у господарському праві необхідно враховувати комплекс ознак, що дозволить більш точно та детально оцінювати дії на предмет їх належності до недобросовісної конкуренції.

Література

1. Джуринський О. О. Поняття та основні ознаки недобросовісної конкуренції / О. О. Джуринський // Університетські наукові записки. – 2009. – № 3 (31). – С. 155-161.
2. Форитор Т. М. Недобросовісна конкуренція та монополістичні зловживання: спільні та відмінні риси / Т. М. Форитор // Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції «Новітні можливості науки – 2012», 27 січня – 05 лютого 2012 р. – Ч. 10 «Юриспруденція. Адміністративне право». – Прага: Видавничий Дім «Освіта і наука», 2012. – С. 36-41.
3. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.

УДК338:347.191 (043.2)

Просіна О. Д., Розводовська М. А., студентки,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Горбатюк Я. В., асистент

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Європейський вибір України на шляху інтеграції у високотехнологічне конкурентне середовище зумовив необхідність формування та запровадження інноваційної моделі розвитку, яка повинна була забезпечити високі та стабільні темпи економічного зростання, вирішити певні соціальні й екологічні проблеми, забезпечити конкурентоспроможність національної економіки, підвищити експортний потенціал країни, гарантувати їй економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі. Однак на практиці, інноваційний розвиток не став однією з головних характеристик зростання національної економіки України.

В Україні створено умови для розвитку інноваційної діяльності, сформовано основи нормативно-правової бази та механізми здійснення інноваційної політики, а також створення умов для розвитку відповідної інфраструктури. Проте, незважаючи на високий інноваційний потенціал, інноваційна складова забезпечення економічного розвитку використовується слабо. Стан інноваційної діяльності в Україні більшість експертів науковців визначають як кризовий. Так, останні статистичні дані свідчать про поступове зниження інноваційної активності підприємств у галузі промисловості, яка займає одне з головних місць у національній економіці [1].

Аналіз показників Міністерства економічного розвитку і торгівлі України показав, що кількість промислових підприємств, що займаються інноваційною діяльністю з кожним роком зростає, так, наприклад, у 2012 році